संस्कृत

प्रयोग-स्मार्त

क्र. नं. १२८ भैरवप्रतिष्ठा

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai "

✓ ३३०१

श्रीगणेशायनमः अथहय ॰ वसाहतानुसा ॰ नूतन प्रतिष्ठा अथैवादि प्रतिष्ठाप्रयोगः
प्रतिष्ठादिनात् पूर्वेद्युः कृच्छ्रादि होमादिनान्दी आंत्मोमं पावयीत्वा द्वितीयेद्युः धारयमाणः
सपत्नीको यजमानः आचम्य प्राणानायम्य ॰ देशकाले ॰ अस्यां नूतनदेवस्य सांनिध्या
र्थं दीर्घायुरारोग्यसर्वकामसमृद्ध्यर्थं चतुरवकामोऽमुक प्रतिमा प्रतिष्ठापनं क
तदंगत्वेन गणपतिपूजनस्व॰ पु॰ मा॰ ना॰ आचार्यादि ॰ वरणं ॰ इति संकल्पं कुर्यात् ॰
आचार्यो ग्रामोद्देशं कुर्यात् ॥ ततः सर्वतोभद्र विलिख्य ॰ तत्र ब्रह्मादि मंड
लस्थापनं ॰ अष्टदिक्षु ॰ अष्टौ कलशान् संस्थाप्य ॰ तत्र वरुणं आवाहयेत् ॰
पूजयेत् ॰ प्रस्तुत आपवतिस्त्रः ॰ समुद्रज्येष्ठा इति द्वयेन कलशान् अभिमंत्र
या ओषधीः ओषधयः सं ॰ मंत्रद्वयेन इष्टदेवता प्रतिमां धान्योपरि ऊर्णेन
(१) विलिप्य ॰ देवताअन्युत्तारणं सतलोदकं धारां च कुर्यात् ॰ समुद्रज्येष्ठाः ॰
कलशोदकैरभिषिच्य ॰ पंचगव्यं सर्वौषधीभिः कुंकुम कस्तुरी अष्टगं
धेन यक्षकर्दमेन च देवतां विलिप्य ॰ आपोहिष्ठेति ॰ प्रक्षाल्य ॰ देवं वस्त्रेणाच्छ
द्य ॰ कुशा निधिकं कुर्यात् ॰ अधिवासनं पक्षे स्थिर काले शय्याधिवासं
त्वा ॰ देवं शाययित्वा ॰ मंडलदेवता होमं कुर्यात् वक्ष्यमाणविधिनाध धान्यहोम
परकाचे पत्स्थाप्य ॰ देवस्य पृष्ठभागे स्वयं तिष्ठन् सुवर्णशलाकया [illegible]
त्वं तयाम्यकटीकृत्य ॰ बसमयसार्थं प्रतिमा त्रैतिरेदवता अ॰ [illegible]
ॐ ॰ आदित्यर्शावदेविराडूपायै ॰ कलादिमुनिभ्यो नमः आभ्या [illegible]
तं सप्तपाताले भ्यो नमः ॥ भेरुर्यब्रह्मरथपर्वतं सप्तस्वर्गेभ्यो नमः ।
प्रभवादिषष्टिसंवत्सरेभ्यो ॰ अयनाभ्यां चैत्रादिमासेभ्यो ॰ ऋतु
पक्षाभ्यां ॰ वत्सरेभ्यो ॰ अश्विन्यादि ॰ सप्तनक्षत्रेभ्यो ॰ विष्कंभादि
स ॰ योगे ॰ करणे ॰ मेषादिराशिभ्यो ॰ आदित्यादि ॰ नवग्र ॰ तिथि ॰
ब्रह्मादि ॰ अप्सरोभ्यो ॰ गंधर्वेभ्यो ॰ राक्षसेभ्यो ॰ यक्षेभ्यो ॰ किंन ॰
पिशाचेभ्यो ॰ गुह्यके ॰ पंचमहाभूतेभ्यो ॰ सप्तकुलाचले ॰ सप्तसा
गरेभ्यो ॰ हृदेभ्यो ॰ गंगादिसरिद्भ्यो ॰ ऋषि ॰ देवे ॰ शाखाभ्यो ॰ पुराणे
भ्यो ॰ भुवायनमः । सत्त्वादिगुणेभ्यो ॰ तत्त्वेभ्यो ॰ अष्टरोगगुणेभ्यो ॰ ना
रजत्स्थब्रह्मांडजेभ्यो ॰ आवाहयेत् ॥ ततः प्राणप्रतिष्ठा कृत्वा । पुरुषसूक्ते
मूलमंत्रेण च देवताया अंगन्यासं कृत्वा । सर्वभद्रदेवता ॰ तद्भक्त ॰ मंत्रेण स्थ
ध्वा । ततः पुरुषसूक्तेन पूजां कृत्वा मूलमंत्रेण पायसद्रव्येण जुहुयात् ॰ कर्मशेषं
समाप्य [illegible]

श्रीगणेशायनमः आचम्य ॰ अस्यां अमुकप्रतिमायां देवकलासांनिध्यार्थं दीर्घायु
अक्षय्यसुखकामोऽहं प्रतिष्ठां करिष्ये ॰ तदंगत्वेन ॰ नांदि श्राद्धादि कृत्वा ॰ आचार्यं वृणुयात्
यद्वेत्रे ॰ देवयजनान कृत्वा ॰ वरुणाचेतसूक्तेन जलाधिवासं कुर्यात् ॰ आपोहिष्ठेत्यादि नाह
पठेत् ॰ मूलेनर्जलाधिवासस्य ॰ अन्युत्तारं कुर्यात् ॰ लौकिकपीठे स्थापयेत् ॰ स्थंडि
ले वह्निं प्रणीय अग्निनन्वाहितेनो ॰ आज्येन ॰ मंत्रपक्षे निबद्धित संख्याकाभिः स्था
देवमनुसमिदाज्य चरुतिलद्रव्यैः प्रत्येकं अष्टोत्तर ॰ अष्टाविंशतिरष्टौ वा स्थाप्य ॰
देवतामंत्रेण सर्वतोभद्रमंडलं स्थाप्य ॰ पक्वैकयाज्याहुतिभिः शेषयां स्विष्ट ॰ सद्योप ॰
आज्यभागांते मूर्तेः प्रतिः अष्टौ स्नानानि कृत्वा ॰ सर्वौषधीभिः पंचगव्यैः पंचामृतैः
च तत्तन्मंत्रैश्च संस्थाप्य ॰ प्राच्यादि दिक्षु ॰ महीयो ॰ संस्थाप्य ते । आपोहिष्ठेत्यप्र
येक आदृते अभिषिच्य ॰ गंधाद्युपचारैः पूजयेत् ॰ अतः प्राच्यां वेद्यां पीठे
वा सर्वतोभद्रे ब्रह्मादि देवता आवाह्य ॰ पूजयेत् ॰ कलशान् संस्थाप्य ॰ नेत्रेव ॰
अष्टदलं वा पूरयेत् ॰ प्रतिदीपान् प्रज्वाल्य ॰ हिरण्यगर्भ इत्याद्यष्टमंत्रे ॰
हि ॰ ॰ य ॰ यः प्राणतो ॰ यस्येमे ॰ येनद्यौ ॰ यं क्रंद ॰ आपोह ॰ यश्चिदापो महि ॰
उत्तर ततः स्थपतिकलशं संस्थाप्य ॰ मंत्रेण नेत्रमीलनं कुर्यात् ॰ आदर्शादि दर्शं
नेवस्य दत्वा ॰ स्थाप्य मंत्रेण चित्रान्नेन बलिं दैवः । पुरुषसूक्तेन न्यकलीतअंग
न्यासं कुर्यात् । तान् अद्येत्यादि ॰ व्याप्यायं वाचयीत । ततः आचार्यादयः प्र
धानहोमं कुर्यात् ॰ पक्वैकद्रव्यहोमांते देवस्य स्तोत्र ॰ आज्यहोमो चोत्तरत
स्थापितकलशे संपातान् निक्षिपेत् ॰ स्विष्टकृदादि होमशेषं समापयेत् ॰
आचार्यस्तत्पिमागत्य देवमुत्थाप्य ॰ देवहृदि ध्यात्वा ॰ तत्तन्मूलमंत्रमुच्चार्य ॰
हृदिस्थं देवस्य हृत्से पुष्प आचार्यो प्रतिष्ठाप्य ॰ प्रतिष्ठितो भव ॰ सुप्रसन्नो
वरदो भव ॰ भुवस्त पुरुषसूक्तं च जपित्वा ॰ प्राणप्रतिष्ठां कुर्यात् ततः सजी
वं देवं भावयेत् ॰ देवस्य स्पृष्ट्वा ॰ नमस्कृत्वा ॰ आवाहनादि मधुपर्कसहितम्
उपचारं कुर्यात् ॰ स्नानकाले संपातकलशोदकं च एकस्मिन् पात्रे निक्षिप्य तेन आ
पोहिष्ठेति ऋग्भिः हिरण्यवर्णा ॰ पवमानः सु ॰ अनुवाकेन ॰ समुद्र ॰ इमा आपः स्त्रि
भिर्मंत्रैः स्नापयन् तन्मंत्रेण सहस्रधारं संस्नाप्य ॰ वस्त्रादिभिरुपचारैः विभवम
हानीराजनं कुर्यात् ॰ देवपादयोः पुष्पांजलिं दत्वा ॰ यजमानसपरिवारः पुरुषसू
क्तेन प्रणमेत् ॰ देवपंचांगन्यासं कुर्यात् ॰ यत्र काले सर्व हाता नुग्रहर्षे अभवन्ति
सर्व कलशोदकेन अभिषिच्य ॰ इतर पूजां कृत्वा ॰ गोदत्वा पीठदानं ॰ पत्रपरमे (र)

श्रीगणेशायनमः ॥ आचम्य ॰ उ ॰ पंचगव्य समीलनं करिष्ये ॰ गायत्री ॰ गो ॰ गं ॰ गोम ॰ आप्या ॰ द ॰ मु ॰ द ॰ कु ॰

८ लिंगस्थापनप्रतिष्ठा [illegible]

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com